

25.2.2026

Eero Kujanen

Ajankohtaista voimajohtojen luvituksessa

Fingrid neuvottelukunta 4.3.2026

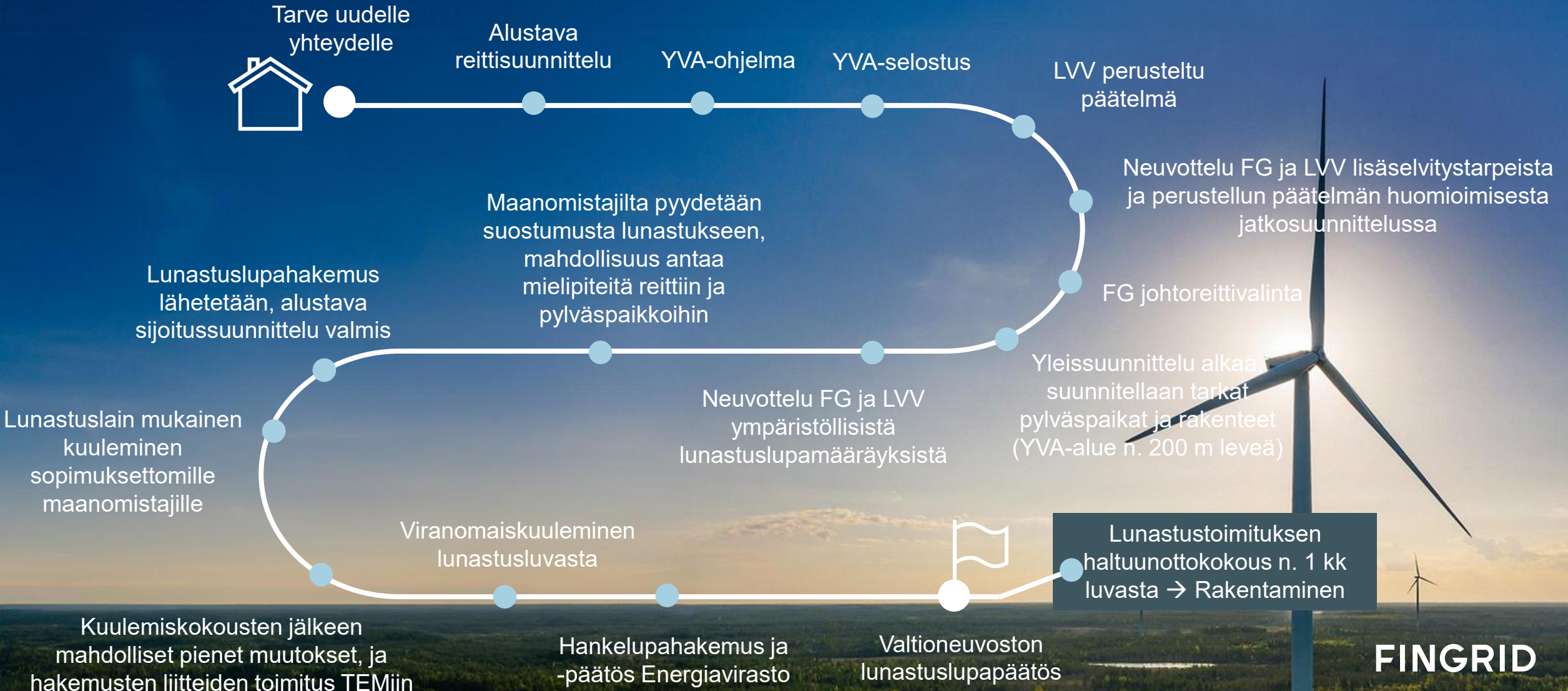
FINGRID
FINGRID

Voimajohtohankkeen rakentamisluvat

- **Sähkömarkkinalain (588/2013) mukainen hankelupa**
 - Edellytetään väh. 110 kV sähköjohdolta
 - Luvan edellytys: sähköjohdon rakentaminen on sähkön siirron turvaamiseksi tarpeellista
 - Luvan myöntää Energiavirasto
 - Käsittelyaika: alle 1 kk
- **Lunastuslain (603/1977) mukainen lunastuslupa**
 - Pakollinen väh. 220 kV ja 15 km:n pituisille voimajohdoille tai silloin, kun hankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä (myös liittymisjohdot, jos johto on osa YVA-hanketta)
 - Luvan myöntää Valtioneuvosto (MML vähäisemmissä lunastuksissa, tai jos ei vastusteta)
 - Luvan edellytys: yleinen tarve (vaihtoehto- ja intressivertailuedellytykset)
 - Käsittelyaika: yli 20 kk

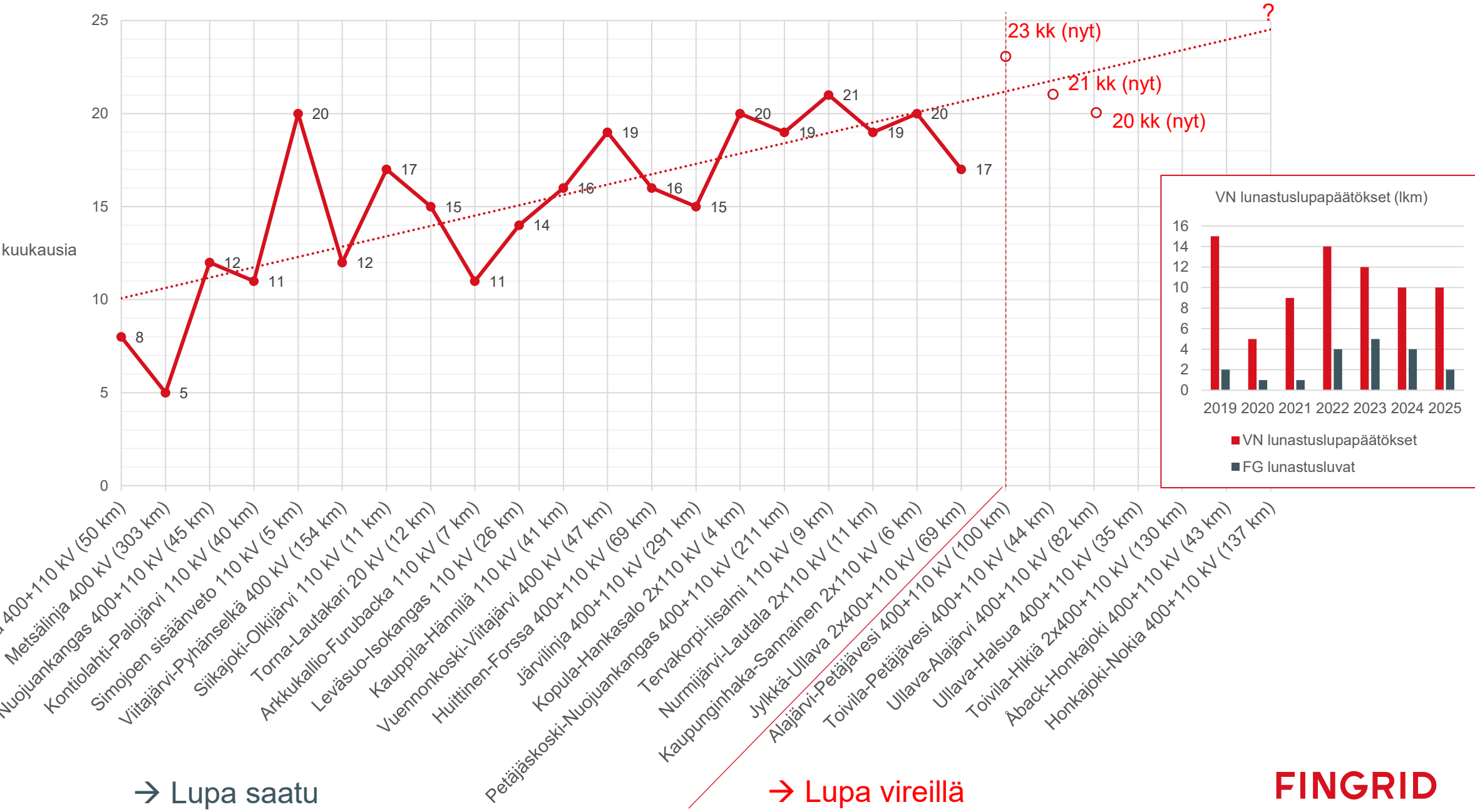
Fingridin voimajohdon luvitusprosessi

Kiinteistöjen lukumääriä:
Lakeuslinja: n. 1600 kpl
Åback-Nokia: n. 900 kpl
Metsälinjan vahvist: n. 1000 kpl
Seinäjohti-Hirvisuo: n. 1000 kpl

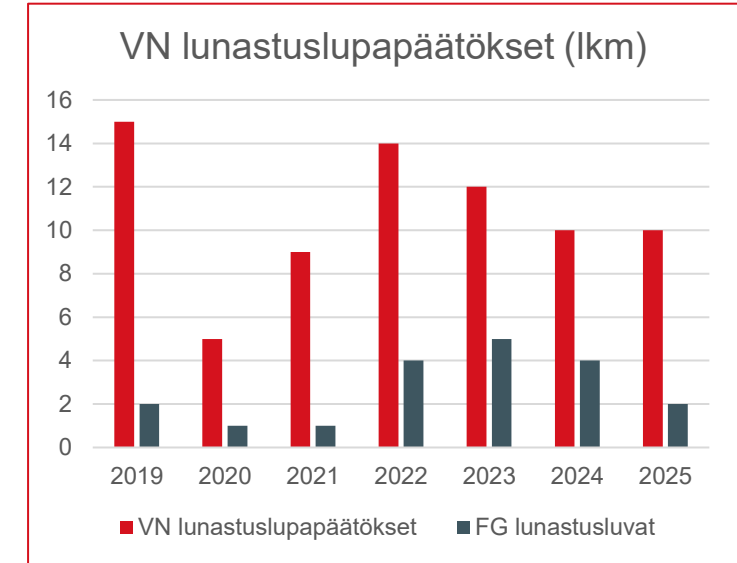
FINGRID

Fingridin voimajohtohankkeiden lunastuslupien käsittelyaika 2017–2026 (VN päätös)

Lunastuslupien käsittelyaika

- Lunastuslupahakemusten määrä on kasvanut voimakkaasti ennen kaikkea uuden sähköntuotannon ja -kulutuksen liityntäjohtojen myötä
- Tällä hetkellä jonossa yli 50 lunastuslupahakemusta, joista 7 Fingridin
- TEM:n palkattiin määräaikainen toinen lupakäsittelijä v. 2024, ja kolmas lupakäsittelijä v. 2025 lopussa.
- Lupien käsittelyajat ovat kuitenkin edelleen jatkuvasti pidentyneet. Lupapäätöksiä määrässä kasvaneet resurssit eivät näy lainkaan.
- Huolta aiheuttaa hakemusten (50 jonossa) moninkertainen määrä suhteessa päätöksiin (10 per vuosi). Vaikka resurssit ovat kasvaneet, käsittelyjonon ei voida olettaa ainakaan lyhenevän kovinkaan nopeasti.

FINGRID

Fingridin arvio syistä

- Hakemusten suuri määrä itsessään, ja niihin liittyviin tiedusteluihin vastaaminen, vie aikaa
- TEM:ssä on ollut useita lainsäädäntö- ja selvityshankkeita koskien kyseistä osastoa, mikä on vienyt ja edelleen vie lupakäsittelijöiltä työaikaa
- Lunastusluvan sisältöä YVA-hankkeissa tarkentava ns. lunastuslupalaki muuttui v. 2024. Muutoksen myötä lupaviranomainen voi asettaa merkittävien haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi välttämättömiä määräyksiä esim. johdon reitistä tai toteuttamistavasta
 - Tämä aiheuttaa lunastusluvan käsittelyyn sellaista sisällöllistä harkintaa, jota aikaisemmassa – hieman suoraviivaistaen – KYLLÄ/EI käsittelyssä ei ole tarvittu → päätösten valmisteluun kuluu ilmiselvästi huomattavasti enemmän aikaa, kun ympäristövaikutukset käydään tarkasti läpi
 - Uuden lain edellyttämällä tavalla lupien käsittely alkoi vasta syksyllä 2025. Aikaisempi lupapäätösten hitaus ei siten edes selity tällä
 - **Vaikka resursseja lisätty kolmannella henkilöllä, ympäristöllisten määräysten harkinta johtanee siihen, että käsittelyjonon ei voida ennustaa lyhenevän**

Sääntelystä tulevat sujuvoittamistoimet

- Erityisesti EU on pyrkinyt viime vuosina edistämään useita puhtaaseen siirtymään ja Euroopan kilpailukykyyn liittyviä luvitusta koskevia sujuvoittamistoimia
 - Sujuvoittamistoimet ovat koskeneet esim. uusiutuvan energian rakentamista, mutta eivät juurikaan niiden tarvitsemaa kantaverkkoa
 - Komissio julkaisi 12/2025 European Grids Packagen, joka sisältää esimerkiksi esityksen kaikkia voimajohtolupia koskevalle korkeintaan 2 vuoden käsittelyajalle (poikkeustapauksissa 3 vuotta). Aika lasketaan siitä alkaen, kun viranomainen toteaa hakemuksen täydelliseksi
 - Positiivista se, että lupakäsittelyn kesto ei voisi enää ainakaan pidentyä
 - Ongelma on ollut ennen kaikkea muissa jäsenvaltioissa, joissa sähköverkon luvitus on voinut olla huomattavasti Suomea hitaampaa
 - Suomen sujuva ja ennakoitava luvitus on ollut kilpailuvaltti. Muu EU tulisi nyt samalle tasolle.
- **Riski: kahden vuoden määräaika alkaakin määrittelemään Suomenkin luvituksen kesto.**
Lisäksi Suomen kilpailuetu menetetään.

Seuraukset ja toimenpiteet

- Kansantaloudellinen ja suoraan teollisia investointeja tukeva hyöty siitä, että kantaverkon lunastuslupakäsittely kestäisi esim. max 6 kk, olisi valtava
- Käsittelyjonossa olevista Fingridin 7:stä lunastuslupahakemuksesta kaikki ovat uusia 400 kV:n yhteyksiä. Hakemuksista 5 koskee Lakeuslinjaa (n. 460 km Kalajoen Jylkästä Hausjärven Hikiälle), 2 koskee Kristiinankaupunki-Nokia väliä (n. 180 km)
- Kyseiset hankekokonaisuudet ja niiden käyttöönotto mahdollisimman pian, viimeistään 2028 ja 2029, ovat kriittisiä länsirannikon ja Etelä-Suomen liitettävyyssrajoitusten vuoksi. Hankkeiden myöhästymisen hinta on korkea.
- Vastaava ”heti kuin mahdollista” -paine on jo nyt myös seuraavilla YVA-menettelyssä olevilla 400 kV - johdoilla (esim. Länsisalmi-Anttila, Lieto-Raisio, Harjulinja, Huutokoski-Kontiolahti...)
- TEM:n henkilöstöresurssien kasvattaminen on hidasta ja epävarmaa

→ **Fingrid on siksi esittänyt kantaverkon voimajohtohankkeille etusijaa lupakäsittelyssä**

Lupakäsittelyn etusija

- Kantaverkon voimajohtojen mahdollisimman nopea rakentaminen on eduksi koko energia-alalle, sekä sähköntuotanto- että kulutusinvestointien edistämiseksi
 - Käytännössä kaikki TEM:n valtioneuvostoon valmistelemat lunastusluvut ovat voimajohtojen lunastuslupia, eli joko Fingrid, muu jakeluverkkoyhtiö, tai yksittäinen tuotanto- tai kulutusjohto
 - Fingridin hakemusten määrä suhteessa hakemusten kokonaismäärään ei ole niin suuri, että Fingridin etusijalla olisi nähdäksemme merkitystä muiden hakijoiden käsittelyaikojen pitenemiseen
 - Huom. edelleen, jos sopimukset asianosaisten kanssa tai lunastus muuten on vähäinen, luvan voi myöntää Maanmittauslaitos (käsittelyaika muutama kuukausi)
 - Edellä oleva yksittäinen hanke on helposti myös riippuvainen jonossa olevasta Fingridin hankkeesta
 - Fingridin näkemyksen mukaan isossa kuvassa etusija valtioneuvoston päätöksissä hyödyttäisi kaikkia, eli Fingridiä, Fingridin asiakkaita sekä kansallista etua: parempi suunnittelu, nopeampi rakentaminen, parempi lupien ennakoitavuus
- **Etusijamenettelyn voi tuoda lainsäädäntöön, mutta myös TEM:n sisäinen päätös käsittelyjärjestyksestä yleiseen etuun nojaten olisi nähdäksemme riittävä**

Näin saat maanomistajana tietoa Fingridin voimajohto-hankkeesta ja voit osallistua suunnitteluun

VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET JA TIEDOTUS

Fingridille voi antaa palautetta johtoreiteista

YVA-ohjelmasta ja YVA-selostuksesta voi antaa kirjallisen mielipiteen yhteysviranomaiselle

Fingrid tiedottaa voimajohtoreitin valinnasta verkkosivuilla ja lehdistötiedotteella

Fingrid tiedottaa maastotutkimusten aloittamisesta kirjallisesti maanomistajille

Maanomistajille tarjotaan ennakosopimusta tai järjestetään lunastuslain mukainen kuulemiskokous

Fingrid ottaa yhteyttä maanomistajiin pylväspaikkojen määrittämisen jälkeen ja maanomistaja voi esittää mielipiteen suunnitteluratkaisusta tai pyytää katselmusta

Lunastusluvan hakuvaiheessa eri mieltä oleva maanomistaja voi antaa lausunnon lunastuslupahakemuksesta lupaviranomaiselle

Lunastusluvan myöntämisen jälkeen maanomistaja ja Fingrid saavat kutsun toimituskokouksiin Maanmittauslaitokselta

Urakoitsija sopii maanomistajan kanssa kulkureiteistä ja rakentamiseen liittyvistä asioista

Maanomistaja voi ilmoittaa havaitsemistaan vahingoista urakoitsijalle

Fingrid ja urakoitsija tiedottavat rakentamisen aloittamisesta ja valmistumisesta maanomistajille

Lunastustoimikunta määrää korvaukset viran puolesta ja maanomistaja voi esittää korvausvaatimuksen

LUPAPROSESSIT

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

- Arviointiohjelma ja arviointiselostus nähtävillä
- Hankkeen esittely yleisötilaisuuksissa

Tutkimuslupa maastotutkimuksille

Lunastuslupa

Voimajohtohankkeen kesto kaikkine vaiheineen on noin 5–8 vuotta.

HANKKEEN VAIHEET

Voimajohtoreitin alustava suunnittelu

- Vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä

Toteutettavan voimajohtoreitin valinta

Yleissuunnittelu

- Maastotutkimukset
- Johtoreitin tarkennukset ja pylväspaikkojen sekä rakenteiden suunnittelu

Lunastusmenettelyn aloitus

- Ennakkohaltuunotto
- Ennakkokorvausten käsittely

Voimajohdon rakentaminen

- Puuston poisto
- Rakentaminen
- Vahinkojen korjaaminen tai korvaaminen

Lunastusmenettelyn lopetus

- Käyttöoikeuden perustaminen
- Korvauskäsittely
- Korvausten maksu

FINGRID

Kiitos

Lisätietoja:

Eero Kujanen
päällikkö, maanhallinta
eero.kujanen@fingrid.fi
puh. 045 651 1481

Fingrid Oyj

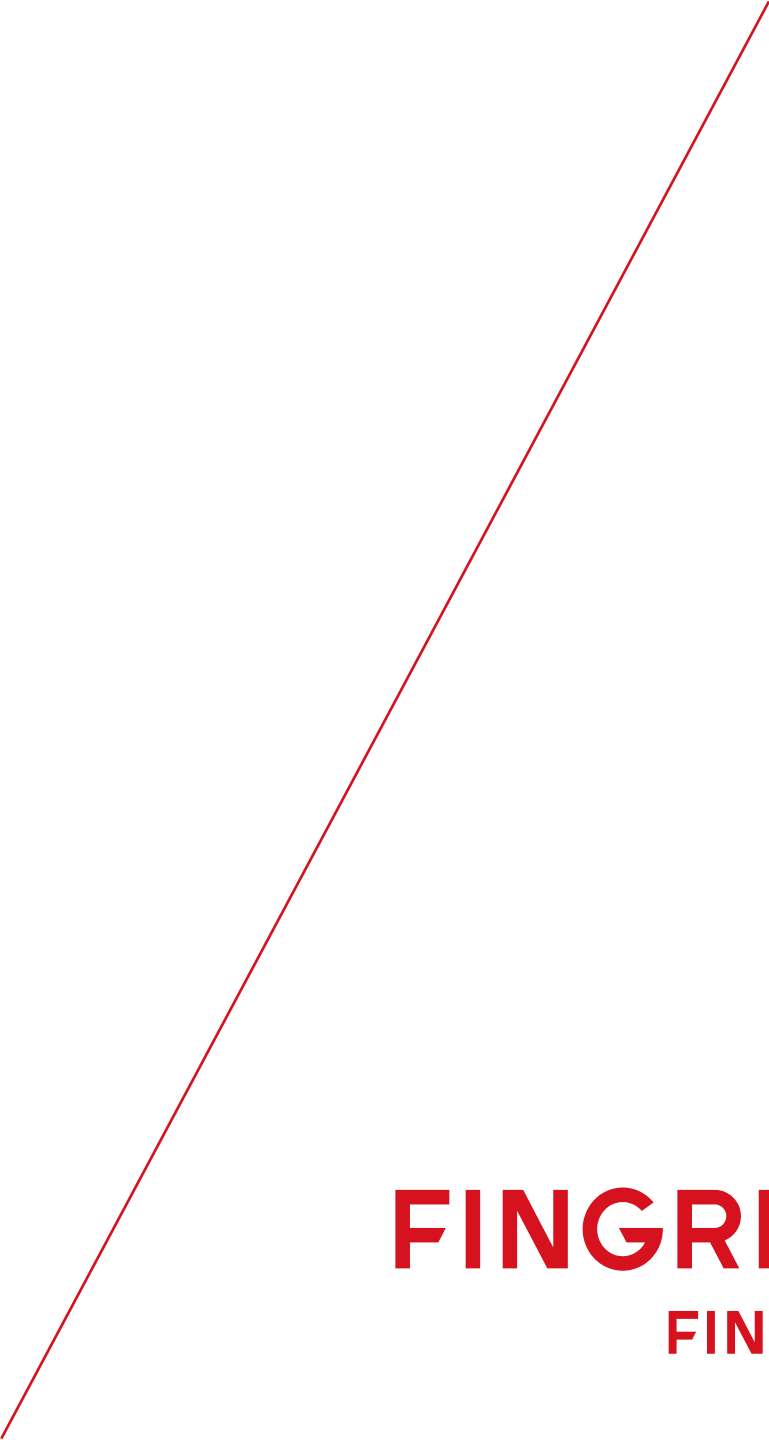
Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

www.fingrid.fi

FINGRID
FINGRID